

Évközi 26. vasárnap

Szám 11,21-29

Mózes Isten és a nép között

Mózes így válaszolt: „Hatszázezer gyalogosból áll a nép, amelynek körében élek, s azt mondom: Annyi húst adok nekik, hogy egy egész hónapig ehetitek! Lehet annyi juhot meg marhát vágni nekik, hogy elég legyen számukra, vagy ki kell fogniuk a tengerből az összes halat, hogy annyi ideig tartson nekik?!” Erre ezt mondta az Úr Mózesnek: „Talán nem elég erős az Úr keze? Majd meglátod, beteljesedik-e a szavam vagy sem!” Mózes tehát elment és közölte a néppel az Úr szavait. Azután összeválogatott hetven férfit a nép vénei közül, s a sátor köré állította őket. Miután az Úr alászállt a felhőben, s szólt hozzá, elvett a rajta levő lélekből és a hetven vénre osztotta. Mihelyt alászáll rájuk a lélek, prófétai elragadtatásba estek; ez később nem ismétlődött meg. Két ember azonban a táborban maradt; az egyiket Eldadnak, a másikat Medadnak hívták. Rájuk is alászállt a lélek; a számba vettek közé tartoztak, de nem mentek oda a sátorhoz. A táborban prófétai elragadtatásba estek. Ezért az egyik szolga elfutott és jelentette Mózesnek, e szavakkal: „Eldad és Medad prófétai elragadtatásba estek a táborban.” Akkor Józsué, Nun fia, aki kora ifjúságától Mózes szolgálatában állt, megszólalt, s azt mondta: „Uram, Mózes, tiltsd meg nekik!” Mózes így válaszolt: „Tűzbe jössz miattam? Bárcsak az egész népet prófétává tenné, s kiárasztaná rájuk lelkét az Úr!”

Tabera helységnevét kőre gyűjtött történetek egyrészt magyarázzák a hely nevét, amely „gyulladást” vagyis lázadást jelent. Másrészt ezek a többszörösen átdolgozott történetek bemutatják a kivonulás első generációjának gondolkodását. Folytonosan kételkednek az isteni gondoskodásban, és lázadnak Jahve ellen. Lázadásuk az alapja, hogy a pusztai lét sokkal kiszámíthatatlannabb, mint az egyiptomi szolgaság, amelynek ismerték a körülményeit. Viszatekintve annak csak az előnyét látják és a jelen helyzetnek csak a veszélyeit.

Mózes a nép és Isten között áll. Egyrészt népéhez tartozik, másrészt teljesíteni akarja Istentől kapott küldetését. Az aktuális konfliktus, hogy nincs elég hús és kevés a kenyér is. A nép úgy véli, az az Isten, aki miatt kijöttek Egyiptomból, magára hagyta őket. Mózes pedig ezt a nyugtalanságot közvetíti Isten felé, és közbenjár a népért. Az ő istentapasztalata egyedülálló, a nép viszont ilyen tapasztalattal nem rendelkezik, ezért gyűjti össze isteni parancsra a nép véneit Mózes, hogy ők is megszerezzék ezt az istentapasztalatot, és segítse Isten szándékainak elfogadtatását a nép körében.

Figyelemreméltó, hogy Jézus mellett a Bibliában csak Mózeset nevezük közvetítőnek (Gal 3,19). Mózes társadalmi szerepe nem illeszthető be a korabeli szemita társadalom tisztségei közé. Nem nevezhető sem királynak, sem törzsi vezetőnek, sem prófétának, sem papnak. Ő minden felsorolt tisztség fölött áll. Rendkívüli szerepét csupán az bizonyítja, hogy „szemtől szembe beszélt az Istennel”. Vagyis minden időkre ő állt legközelebb Jahvéhoz, aki az egész történelmet mozgatja.

Ezt a közvetítő szerepét a nép megszabadításával kezdte, de ezen akció közben nemcsak a fáraóval kellett megvívni harcát, hanem saját népével is, aki nem tudta elfogadni, hogy Isten akarata szerint a szokásostól más életformát kell választania. Az egyiptomi rendkívüli események hatására a nép nagy nehezen elfogadja ezt a szerepet, és a Sínai-hegynél megkötik a szövetséget (Kiv 24,3–4 vö. Zsid 9,18).

A szövetségkötés jelentőségét Mózes tökéletesen felfogta, de a nép nem nagyon érti. Mózesnek mint közvetítőnek többféle feladata van. Az Istennel valójában ő tartja a kapcsolatot. Áron csak liturgiát mutat be, a szent sátorban megjeleníti a nép előtt Isten jelenlétét, de a fontos problémák idején Isten „tárgyaló partnere” mindig Mózes. Bár nem ő a katonai vezető, mégis tőle függenek a legfontosabb katonai döntések, amelyet aztán Józsué kivitelez. Mózes rendszerint nem vesz részt a csatában, de imájával az isteni segítséget biztosítja a harcolóknak.

Mózes további feladatai közé tartozik a vándorlás irányítása, mint időközben a leírásokból kiderül, a vándorlásnak is kettős értelme van. Egyrészt keresik a pusztában a túlélésre alkalmas oázisokat, és katonai akciójukkal biztosítani akarják szerepüket a puszta nomád népei között. De a vándorlás másik célja a néppé formálódás, Isten népévé válás, az új életforma vallási vonatkozásainak kialakítása és megszokása. Az előző kérdésben Mózes mindig a nép vezetőivel konzultál, de az utóbbiban nem. Ezért ugyanis Isten előtt ő a felelős. Ez a nép és közte újra és újra kialakuló konfliktus alapja. Erre való felhatalmazását nem értik, mert az új vallási életformát sem értik.

További konfliktusok támadnak abból is, hogy a törzsi hagyományokra épülő törvényeket a vezetők és választott bírók segítségével Mózes a szövetségi törvény alá rendeli, és igyekszik a 10 parancsolat alkotmányának elveit alkalmazni és elfogadtatni. E feladatokból adódóan Mózes folyamatosan lelki magányba kerül, sok esetben úgy érzi, magára maradt Istennél. A nagy krízis akkor alakul ki, amikor úgy véli, nemcsak a nép lázad ellene, hanem az Isten is magára hagyta.

Mózes átéli minden későbbi lelki vezető magányát és gyötrelmét. Ráadásul problémáját sem tudja megosztani senki emberfiával, csak az Istennel. Az Istentől kiválasztott vezető, egyben áldozattá is válik küldetése közben. De egy közösségben nem lehet vallási egységet kialakítani, csak áldozatok árán. Ezt az áldozatot valakinek meg kell hozni az Istenért és a rájuk bízottak üdvösségéért.